

Дачыар
Нэрданок

К.

Ungarische Volks - Lieder

MAGYAR NÉPDALOK

Énekhangra zongorakísérettel
Für Sing-Stimme mit Klavierbegleitung

mitgeteilt von
KÖZLIK

Bartók Béla [1-10 Szám
és Nummer
Kodály Zoltán. [11-20 Szám
nummer

Buch- u. Musik-Verlags-Expedition
Rozsnyai Károly könyv-és zeneműkiadóhivatala.
Budapest, VI. Múzeum körút 15.

Emil Gutman
Konzertorganist - Berlin

Ungarische Sänger:
Wenn nicht nur der
Raritätenliebhaber
Unterschied macht
Zw. dem Leben
in der Fabrikarbeit.

MusiC
1976119-310
Schindler
12/14/06

Herausgabe

Népdalok kiadásának kétféle a célja, kétféle a módja. Egyik cél, hogy minden, a néptől került dal együtt legyen, itt a teljesség nézőpontja uralkodik, a dalok kisebb vagy nagyobb értéke nem határoz. Aféle „népdalok nagy szótára“ az ilyen. Legjobb, ha szótárszerű az elrendezése is, mint például az Ilmari Krohn szerkesztésében megjelenő finn népdalgyűjteményé. (Suomen Kansan Sävelmiä. 1906-ig négy füzet.) A dalok egy szólamra, hitelesen, gondosan leírva, valamennyi változat föltüntetésével jutnak nyilvánosságra. Csak ilyen gyűjtemény lehet alapja mindennemű, a népdalra vonatkozó vizsgálódásnak.

A másik cél, hogy a nagy közönség megismerje és megkedvelje a népdalt. Erre nem alkalmas a „nagy szótár“, mert remek és gyenge vegyesen van benne. Válogatni kell a javából és valamilyen zenei földolgozással közelebb vinni a közönség izléséhez. Kell rá a ruha, ha már behozzuk a mezoról a városba. De a városi öltözetben félszeg, szorongó. Ugy kell rá szabni a köntöst, hogy el ne akassza a lélekzetét. Akár énekkarra, akár zongorára dolgozzuk, a kíséret mindig csak az elvesztett mezot és falut igyekezze pótolni. A dallamok hitelességében pedig a népszerű kiadás se maradjon el a teljes mögött.

Természetes, hogy az elsőféle kiadás csak akkor válik lehetővé, mikor az anyag gyűjtése be van fejezve. Nálunk, ahol ez a munka alig hogy meg van kezdve, még jó ideig nem is gondolhatunk rá. A javát kiválogatni azonban már a gyűjtés kezdetétől fogva lehet. Ez a kiadás ilyen válogatott dalokból készült a nagy közönség számára; azzal pedig, hogy jövedelmét tisztán gyűjtésre fordítjuk, szolgálja az első célt is.

A 20 dal egy része a magyar folklór régi buzgó munkásának, Vikár Bélának fölvételeiből való — neki a dalok szíves átengedéseért itt mondunk köszönetet — más része a magunk nem régen kezdett gyűjtéséből. A hazai viszonyokra való tekintetből tettük, hogy a dallam a kíséretben is megvan. A következő füzetekben (a gyűjtés eredményétől függ, mikor jelenhetnek meg) nem ragaszkodunk ehhez mindig. Hiszen dalolni valót adunk, nem zongorázni valót.

Talánának bár népünk lelkének ezek a sokszor oseredeti megnyilatkozásai fele annyi szeretetre, mint amennyit érdemelnek. Eltart még soká, míg elfoglalják az őket megillető helyet házi és nyilvános zenéletünkben. A magyar társadalom túlnyomó része még nem elég magyar, már nem elég naiv és még nem elég művelt arra, hogy ezek a dalok közelebb férkőzzenek a szívéhez. A magyar népdal a hangversenyteremben! különösen hangzik ma még. Hogy egyszerbe kerüljön a világdalirodalom remekeivel és a — külföldi népdallal. De megjön az ideje ennek is. Mikor majd lesz magyar házi muzsika és a magyar család zenélése nem éri be a legalacsonyabbrendű külföldi kupléval, belföldi népdalgyári portékával. Mikor majd lesz magyar énekes. Mikor nemcsak a ritkaságok néhány kedvelője tudja majd, hogy másféle „magyar népdal“ is van a világon, mint a „Ritka buza“ és az „Ityóka-pityóka.“

Budapest, 1906. december.

Bartók Béla.

Kodály Zoltán dr.

Dies Prinzip soll nicht unbedingt festgehalten werden.
Wir wollen zum Singen gehen, nicht z. Klavierspielen.

Ungar. Gesellschaft immer noch nicht genug Magyar, schon nicht mehr genug naiv, u. noch nicht genug gebildet dazu, diesen Liedern Eintritt in ihr Herz zu gestatten. D. ungar. Volkslied im Konzertsaal! Es klingt noch fremd. Damit es in eine Reihe komme mit d. Meisterwerken der Weltliteratur u. — mit fremden Volksliedern — Aber die Zeit wird kommen. Hauernasak - Familienmaske! Nicht begnügt mit fremd. Couplet u. ungarische Volkslied - Fabrication.

3

Zweierlei Enden, Methoden

1.) Vollständigkeit.
Lieder Lexicon.

einstimmig, authentisch,
sorgfältig

2.) Grosses Publikum
bekanntmachen u. Lieblingen
Wörterbuch nicht entzogen
wegen Mischung von
minderwertigem.
Das Beste wählen und
musikalisch bearbeiten,
dem Geschmacke des
Publikums näherbringen.
Sowasagen ein Kleid
- von der Wiese in die
Stadt - jedoch leicht
linkisch, ungeschicklich.
Kleid muss so geschneitten
u. das Atem nicht
ausgeht. Entweder
für Chor oder Klavier.
Begleitung soll immer
trachten, verlorene
Wiese u. Dorf zu
ersetzen. Aber authentisch!

Erstere Sammlung noch
unvollständig.
Aber schon jetzt
wertvollste Auswahl.
Solche ist diese
Ausgabe. Der Ertrag
dieser Sammlung
dient der Fortsetzung
der ersteren.

Ein Teil dieser 20
ist von Béla Vikár
gesammelt (Parla-
mentsstenograph
und Philologe, färs
ungarischer) - Dank
Zur Erleichterung ist
Melodie auch in Be-

1. Wettstreitene (a war) einmal	Blumen:	Die Sorten von Blumen.
2. Erste Sorte	Blumen:	Der Weizen, schöne Blume.
3. Andere Sorte	Blumen:	Die Weinstocke, schöne Blume.
4. Die dritte	Sorte:	Die Rose, schöne Blume.
5. "nicht wettstreite mit mir"		Du Weinstocke, schöne Blume.
- Weil wahrlich mit mir	11.	breite diese Welt lebt."
6. "nicht wettstreite mit mir;		Du Weizen, schöne Blume,
- Weil wahrlich mit mir		die heilige Messe man opfert."
7. "nicht wettstreite mit mir,		ihr Weizen, Weinstocke = Blumen,
- Weil wahrlich mit mir		Mädchen sich brüsten."
Lassan.		

1. Ve - te - ke - dik va - la há - rom - fé - le vi - rág.
 2. El - ső - fé - le vi - rág a bu - za szép vi - rág.
 3. Má - sik - fé - le vi - rág a szó - ló szép vi - rág.
 4. A har - ma - dik fé - le a ró - zsa szép vi - rág.
 5. „Ne ve - te - kedj vé - lem te szó - ló szép vi - rág
 mert bi - zon én vé - lem szé - les - ez vi - lág él.“
 6. „Ne ve - te - kedj vé - lem te bu - za szép vi - rág
 mert bi - zon én vé - lem szent mi - sét szol - gál - nak.“
 7. „Ne ve - te - kedj vé - lem bu - za, szó - ló vi - rág
 mert bi - zon én vé - lem lá - nyok di - cse - ked - nek.“

1-7. Vi - rá - gom, - vé - led el - me - gyek, vi - rá -
meine Blume, - mit dir ich gehe weg, meine

gom - tö - led el sem ma - ra - dok.
Blume, Von dir fort auch nicht ich bleibe,

1. Hoch ist der Ruta-Baum, sein Zweig verästelt sich.
2. Sogar über dem Meere auch hinüber beugt er sich.
3. Der eine Zweig beugt sich (braunen Barachen's Hof) in.
4. Der andre Zweig beugt sich (blonden Mädchens Hof) in.

Nagyon lassan.

1. Ma-gos a ru - ta - fa, á - ga el - á - ga - zik
 2. Még a ten - ge - ren is á - tal haj - la - do - zik
 3. E - gyik á - ga haj - lik bar - na le - gény ud - va - rá - ba,
 4. Má - sik á - ga haj - lik szó - ke le - ány ud - va - rá - ba

1-4. Se - lyem sár - ha -
 Sidene Sumpf - haare

p *mf* kissé gyor -

- ja, Magyar I - lo - na ha - ján fö - lü gyöngy, ko - szo - rú - ja gyöngy, Se - lyem sár - ha -
 ihre, Madyar Helene, an ihren Haaren oben Perlen, ihr Kranz aus Perlen. Sidene Sumpf - Haa -

sabban lassabban ritard. *f* kissé gyor -

- ja, Magyar I - lo - na ha - ján fö - lü gyöngy, ko - szo - rú - ja, gyöngy.
 ne ihre, Madyar Helene, an ihren Haaren oben Perlen ihr Kranz aus Perlen.

sabban lassan *pp* rit. *pp* rit.

13.

Deshalb dass ich ein Husar bin, mein Schatz, meine Rose, meine Taube,
Tánclelés.

Az-ért hogy én hu-szár va-gyok kin-csem ró-zsám ga-lam-bom,

f tüzszel

im Oktober rüchke ich ein (abfukran), mein Schatz, meine Rose, meine Taube ;

ok - tó - ber - ben ab - fú - ru - lok kin - csem ró - zsám ga - lam - bom;

Gelb-kupfern gespornte Stiefel meine, auf Husarweise Klärre ich zusammen,

sár - ga - réz sar - kan - tyus csiz - mám hu - szá - ros - san ősz - sze - pen - ge - tem,

wie oftmals hab' ich dich warmirt, niemals vert nicht gesse ich dich.

de sok - szor meg - ö - lel - te - lek so - ha el nem fe - led - lek.

1. Der Jancsi Nád (Rohr) im Wirtshaus ist,
 2. Kommen sechs Panduren grosser Eile mit,

1. A Nád Jan - csi csár - dá - ba van,
 2. Jön hat pan - dur nagy si - et - vel,
 3. El - ke - rit - ti az is - te - nét,
 4. De a Jan - csi csak azt mond - ja;
 5. A Nád Jan - csi pi - ros vé - re

3. Er umzuckt (?) seinen Gott
 4. Aber der Jancsi nur das sagt:
 5. Alles der Nád Jancsi rote Platz

1. den Panduren (Gendarmen) wegen gelassen ist, dass sie kommen
 2. doppelt läufigen Gewehre mit ihnen, dorthin stellen sie sich

1. pan - du - rok - nak i - zen - ve van, hogy jöj - je - nek
 2. dup - la töl - tött fe - gy - ve - rök - kel, o - da áll - nak
 3. ke - zé - be fog - ja fe - gy - ve - rét, mi - re ma - gát
 4. „E - reszd le a für - han - go - kat!“ De a pan - dur
 5. fe - nék - ben folyt le a föld - re. { Fe - rus Fer - kó
 { A keszt - he - lyi

3. in seine Hand nimmt die sein b. Gewehr,
 4. Lacht hinunter die Vorhänge.
 5. In den Grund floss hinab in die Erde.
 6. Perus selbst jedoch der Pandur
 7. Perus (Franz) Koszt helyer

1. schnellerweise der Jancsi Nád im Wirtshaus ist.
 2. ins Fenster: „mach dich bereit, Jancsi, auf deinen Tod.“

1. ha - ma - ros - san: a Nád - Jan - csi csár - dá - ba van;
 2. az ab - lak - ba: „ké - szülj Jan - csi ha - lá - lod - ra.“
 3. ész - re vöt - te, go - ló szi - vét sér - te - get - te.
 4. azt fe - le - li: „ké - sö van már, szö - gény Jan - csi!“
 5. { jó paj - tá - sa hi - deg te - te - mét se lát - ta. }
 { te - me - tö - be nyug - szik a fe - ke - te föld - be. }

3. seiner bewusst war, die Kugel sein Herz verletzt hat.
 4. das antwortet: „Spät ist's schon, armer Jancsi!“
 5. { guter Kamerad Kälte Leiche } seine nicht einmal sah.
 { Friedhof (im) } liegt er in der schwarzen Erde.

16.

1 Die Gerencsérer Gasse bis zu Ende ^(rote) rote von Rosen:
 2 Ab- auch gerischem habe ich, von auch welchen habe ich sich lassen,
 Tánclelés.

1. Ge-ren - csé - ri uc - ca vé - gig pi - ros ró - zsa
 2. Le is sza-kaj - tot - tam el is her - vasz - tot - tam

1 Steige ab, Kutscher, vom Sitz reisse ab eine von ihnen, (Rosen),
 2 (Aus) den Gerencsérer, ja, den Mädchen aus eine gewählt habe ich.

1. szállj le ko-csis az ü - lés - ről ^(kics) sza-kajj e - gyet ró - la,
 2. ge-ren - csé - ri de le - á - nyok - ból e - gyet vá - lasz - tot - tam,

1 Steige ab, Kutscher, vom Sitz, reisse ab eine von ihnen!
 2 aus den Gerencsérer, ja, den Mädchen eine gewählt habe ich.

1. szállj le ko-csis az ü - lés - ről sza-kajj e - gyet ró - la.
 2. ge-ren - csé - ri de le - á - nyok - ból e - gyet vá - lasz - tot - tam.

17.

Er: 1. Gesehen hast du's, meine Liebe, diesen trockenen Pappelbaum?
 Lassabb beszéd tempója. (In langsamerem Sprech-Tempo)

1. Lát-tad - e te. ba-bám, azt a szá - raz nyár - fát,
 2. Ki - zöl - dült már a fa, vá - rom a ga - lam - bom,
 Sie: 2. Ergrünt ist schon der Baum, ich warte, meine Taube,

Er: 1. diesen trockenen Pappelbaum? Wenn jener er-grünet

1. azt a szá - raz nyár - fát? Mi - kor a ki - zöl - dült
 2. de so - ká nem jön már. Zöld er - dö zu - ga - sa,
 2. Wie lange nicht kommt er schon, - Grünes Waldes Rauschen,

dann komme ich zu dir, dann komme ich zu dir.

1. ak-kor jö - vök hoz - zád, ak-kor jö - vök hoz - zád.
 2. vad-ga-lamb szó - lá - sa; ben-ne a ta - nyá - ja.
 der ~~Waldes~~ Taube Sprechen; drinnen ist sein Lager.

18.

Er:

*Man pflegt auch
man kriecht*

*Precher schon die Wiesen, Kriecht = Kracht das Joch;
Botschaft hab ich gesandt, tralala, meiner Liebsten ihrer Mutter,*
Tánclelés.

1. Tö - rik már a ré - te - ket, ri - peg ro - pog a já - rom,
2. Meg - ü - zen - tem re - ce - ce a sze - re - tőm any - já - nak,

*harte Erde ist auf der felsigen Grenze. So hart ist sie, sogar der Pflug
weisse Polster machen lassen soll sie ~~ihre~~ Tochter. Weisse Polster, (mit Spitzenbesatz) soll sein*

1. ke-mény föld van fel-ső-széli ha-tá - ron. O-lyan ke-mény, még az e - ke
2. fe-hér pár - nát csi-nál-tas-son lá - nya-nak. Fe-hér pár - nát, csip-kés le-gyen

nicht einmal geht, (jedem einzelnen) jedem Mädchen, tralala, schöner ist ihr eigener Liebster.

1. sem jár - ja: min-den lány-nak re - ce - ce szebb a ma - ga ba - bá - ja.
2. a szé - le, hogy a le - gény re - ce - ce ne ves-sen ki be - lö - le.
ihre Rand, damit der Wunsch, tralala, nicht(s) umgesetzt hat an ihr.

20. (westl. v. Donau)
Dialekt.

Tánclépés.

Fé - re tő - lem bu - bá - nat, bu - bá - nat kaj - csót haj - tok
 (absz.) Weg von mir, Kummer, Kummer, einbrügel werfe ich
 (absz.)

u - tá - nad, u - tá - nad sze - lös vi - lág csuf - tyá
 nach dir, nach dir, der breiten Welt zum Trotz (ra, Grimasse)
 (hässlich)

csuf - tyá - ra mög - fujt - lak egy po - hár - ba, po - hár - ba.
 zum Trotz, ich erwäge dich in einem Glas, in einem Glas.

Witigen. Jegyzetek.

Vikár B. fonográf-fölvételeiből vettük át az 5., 8., 12., 14., 19., 20. sz. dalokat. Az 5. és 8. Eger vidékéről. 12. Pográny-ból, 14. és 19. Somogy-Szobbról, 20. Jutáról való. (A három utóbbi megj. a Kisf. Társas. Népk. gy. VI-k-ben is.) Egyet-kettőt (14, 19) még régebben magunk írtunk le a hengerekről, a többit Kereszty L. leírásában közöl-jük; a fonogr.-gyűjtemény a Nemz. Muzem nép-rajzi osztályának költözködése miatt ezidőszerint hozzáférhetetlen.

A többi dalt a nép szájáról írtuk le. Bartók Béla gyűjtéséből való: 1., 10. Békés-Gyula, Benedek-pusztá, 2. Szeged, 3. a) Doboz, Békés m., b) Tura (Haraszt pusztá), Pest m., 4. a) Békés-Gyula (Benke-major), b) Vésztő (Kertmeg pusztá), Békés m., 6. Tura (Haraszt pusztá), 7. Kibéd, Maros-Torda m., 9. Szentés. Az 1., 2., 3. a), 3. b), 4. a) és 6. számról fonográf-fölvétel is készült a Nemz. Muzem nép-rajzi osztálya számára. Kodály Zoltán gyűjtéséből valók: 11. Ghymes, Nyitra m., 13. Zsigárd, Pozsony m., 15. és 18. Felső-Szell, Pozsony m., 16. Gerencsér, Nyitra m., 17. Takácsháza pusztá, Nógrád m., és Zabar, Gömör m.

A dalok előadásában nem fog tévedni, aki a nép dalolása módját ismeri. Még olyan sem tesz nagyobb hibát, aki jól beszél magyarul. Ez már fele a jó dalolásnak; mert a szöveg a dalok nagyobb részében döntő hatással van az előadásra, a zene ritmusa jelekkel ki nem fejezhető finom módon simul hozzá. Ritkán esik nyújtható szótagra olyan rövid vagy nem nyújthatóra olyan hosszú kóta, hogy a nyelv engedni kénytelen a zenének. De hisz nem azért ének az ének, hogy minden szó úgy bangozzék benne, mint a közönséges beszédben. Némi eltérés a közönséges ejtéstől még nem ritmikai hiba, a nép nem énekel olyat, ami bántaná nyelvrítmusérzékét. Ritmikai hiba ott terem meg, ahol idegen zenei frazeologia kapcsolódik a szöveghez. E részben tanulságosan figyelhetjük meg, hogyan torzít el a nép sok közé került németes dallamot, hogy a szöveghez alkalmasabbá tegye.

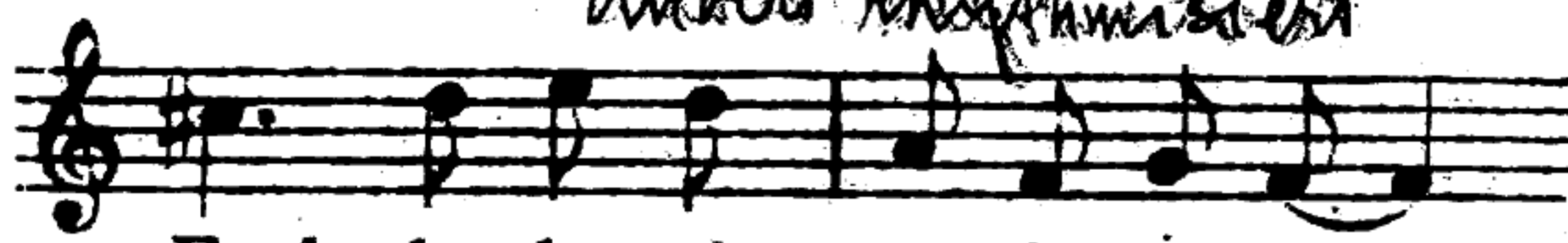
Az előadás zenei részében főképp arra kell ügyelni: táncnótával van-e dolgunk, vagy hallgató-
val. A táncnóta egyenletes tempóban megy, bár enged belőle, ha nem táncolnak hozzá. A hallgató

előadása szabad, bár a néptől olyan túlzott rubato-t, mint a cigányé, vajmi ritkán hallani, ahol akad, a cigánytól tanulhatták. Különben nem kell azt hinni, hogy minden dalnak megvan a maga állandó, törvényszerű tempója: a nép sokszor igen eltérő gyorsasággal éneklí ugyanazt a dalt. Az előadó dolga eltalálni azt a tempót, amelyikben a dal legjobban hat.

Dinamikát a nép nem ismer. (Különböző alkalma és kedve szerint halkabb vagy hangosabb az éneke, de nincs benne más árnyalás, mint a hangnak a föl- és leszállással önkéntelenül változó ereje.) A művészi előadás nem lehet eldinamikai színezés nélkül, de éppen a népdalban nagyon takarékosan kell bánni vele. Általában nem gondoljuk, hogy a népdal előadásának egyedül helyes módja a nép előadásának szigorú utánzása. Akkor például a 11. számú dalt úgy kellene nyújtani és cifrázni, mint az öregasszonyok a templomi éneket szokták. Éppen nem lehetetlen, hogy igazi magyar énekesművész olyan szépségeit tárja föl a népdalnak, amelyek a nép dalolásában rejtve maradnak.

Bemerkungen zu einzelnen Liedern Megjegyzések az egyes dalokhoz.

8. Fehér Lászlóról szóló ismert balladának két újabb felfedezett dallama. A szöveg folytatását lásd Bartalus „Magyar népdalok“ VI. köt. 1. sz. Az első dal 5. és 6. taktusát a II. és III. strofában így kell ritmizálni:

Fogd be ko-csis a lo-va-kat
Mít hoz-tá' te Fe-hér An-na

11, 12. A pogánykori tűz- és szerelemünnep szertartásos énekeiből maradt ránk ez a két ósrégi ének. A szentivánnapi tűzgyújtás szokásával együtt mai napig megéltek néhány árpádkori magyar faluban. Nem szólhatunk itt bővebben a szokásról, az érdeklődő mindent megtalál Vikár B. erről szóló tanulmányában („Magyar Nyelvőr“ 30. kötete), amit ma tudhatunk róla. A „Virágok vetélkedése“ nek eddig ismeretlen dallamát (11) igazán az utolsó órában sikerült fölfedezni. Már csak néhány ghymesi

Kontrastlos frei
obwohl nicht
übertrieben
Ziguner-Rubato
Charm. Einfluss
manchmal fiktiv
Tempo ist überaus
variabel, die
Wirkung dem
Vortragenden
überlassen.

Keine Dynamik
Spannende Schattierung

Man braucht
nicht sklavisch
d. Volk nachahmen

no. 11. im Original
so vorgetragen und
mit Melismen
verzieren wie die
alten Frauen
in der Kirche.

Den Künstlern Sings
Kann intuitiv
dem Volk ver-
schlüsseln
Schönwetter
heißer.

Vom heidnischen
Feuer- u. Liebesfest
Ceremonialgesänge
St. Johannistag.
In einzelnen Dörfern
aus der heidn. Zeit
am Leben erhalten

(siehe Vikár's
Studien)

Bühnen-Wettbew.
Variante in
letzter Stunde
einige alte Frauen
von Ghymes

m = megye = Komitat

gut ungarisch
sprechen!

Text ist entscheidende
Wirkung auf Vortrag.
Die Musik schmiegt
sich, nicht mit
Worten auszuweichen

Selten gibt die Sprache
der Musik nach.
Aber Singen ist ja
nicht daselbe wie
Sprache.

Es können germanische
Musikwendungen vor
die das Volk dann
ganz dem Text anpassen.

Tanzlieder u. Vortrags-Lieder.

Lied ebenmäßig wenn getanz, rubato, wenn nicht.

Text schon so verändert

öregasszony tudja. A szövege annyira megromlott, hogy az 1., 5., 6., 7. strófán némi igazítást kellett végeznünk. Az eredeti így hangzik: *(etwas libretto)*

1. Vetekedik ^{mit dir} vélem háromféle virág.
Virágom stb.
5. Ne vetekedj ^{mit dir} vélem te búza szép virág,
Mert bizon ^{tevéled} széles ez világ él.
6. Ne vetekedj ^{mit dir} vélem te szőlő szép virág,
Mert bizon ^{tevéled} szent misét szolgálnak.
7. Ne vetekedj ^{mit dir} vélem, te róza szép virág,
Mert bizon ^{tevéled} lányok dicsekednek.

Az 1. és 7. strófa helyreállítását Vikár B.

tól vettük át. — A dalt vontatva és cifrázva, templomi ének módjára éneklük. — 12. a házasító ^{Verheiratungsgesänge} ének. Ebbe foglalták minden, falubeli szerelmespár nevét, addig ismételték, míg volt kit említeni; a leány a maga és a kedvese nevével átugrotta a tüzet. A fonográf-fölvételt összevetettük Ato vich F.-ével, (Ethnographia XII) és több saját följegyzéssel. A 7-8. ütemet így is hallani:

*besonders
varianzte Kindersprache
Verheiratungsgesänge
wenn mit jungem
Liebespaar = Mann
bis alle erwählt
waren; bei Er-
wählung ihres
u. des Liebsten
Mannes sprang das
Mädchen durchs Feuer.*

Andere Text:

Dalolják erre a melódiára ezt a szöveget is:

1. Szentiváni tiszta buza
Kihajlott a gyalogútra
Selyem sár stb.
2. Aki aztat learatja,
Az isten is megáldhatja
Selyem sár stb.

*Reiner Weizen vom St. Johann
Hat sich gebeugt auf dem Fuessweg*

*Wer ihn abmäht
Der segnet ihn auch segnen kann*

Hogy ráférjen, az első ütemet is megbővítik, úgy mint az eredeti szöveg 3. és 4. strófájában a harmadikat.

*Erweiterung des
ersten Takts wie in
St. 3 u. 4.*

14. Az utolsó strófában ismétlődik a dallam 2. része.

15. „Ma éjjel sem aluszom“ egy szegedvidéki változatból került a szeli „Gyógyítsa meg a gyomrom“ helyébe. *lo-vam, kocsmá-ros ud-varába, ei-rat* olyan esetek, mikor a dallam ritmusa, nem enged a szövegnek. Ellenben *há-tá-ra* esetében a nyelv győzött.

*statt eines anderen
Liedes in 1er Ausgabe
(„Künnen Sie meinen
Magen“)*

17. Egy változata Bartalus gyűjteményében is megvan. II. kötet, 10. sz.

*Hier folgen die Worte
des Melodie
Nun im Fall
hätara sie
die Sprache.*

16. és 18. A dallam ritmusa a 2. strófában a jelzés szerint változik, alkalmazkodni kell hozzá a kíséretnek is.

*Begleitung muss
nachgeben*